

Ion Luca Caragiale

O noapte furtunoasă

ACTUL I
SCENA IV
IPINGESCU, JUPÂN DUMITRACHE

JUPÂN DUMITRACHE (*șezând pe scaun*): Hei! ia să vedem acu ce mai zice politica. Citești ceva?

IPINGESCU: Bravos ziar, domnule! Țta știu că combate bine.

JUPÂN DUMITRACHE: Apoi nu-i zice lui degeaba *Vocea patriotului național*!... Ia citește.

IPINGESCU (*citește greoi și fără interpunctație*): “București 15/27 Răpciune¹. – Amicul și colaboratoarele nostru R. Vent..., un june scriitor democrat, a cărui asinuitate o cunoaște de mult publicul cititor, ne trimite următoarea prefațiune a unui nou op al său. I dăm astăzi locul de onoare, recomandând cu căldură poporului suveran scrierea amicului nostru. *Republica și Reacțiunea* sau *Venitorele și Trecutul*. – Prefațiune. – «Democrațiunea romană, sau mai bine zis ținta Democrațiunii romane este de a persuadea pe cetățeni, că nimeni nu trebuie a mânca² de la datoriile ce ne impun solemnamente pactul nostru fundamentale, sfânta Costituțiune»...”

JUPÂN DUMITRACHE (*mulțumit*): Ei, bravos! Aici a adus-o bine.

IPINGESCU (*căutând șirul unde a rămas*): “...A mânca... sfânta Costituțiune...”

JUPÂN DUMITRACHE (*cam nedomirit*): Adică, cum s-o mănânce?

IPINGESCU: Stai să vezi... că spune el... “Sfânta Costituțiune, și mai ales cei din masa poporului...”

JUPÂN DUMITRACHE (*nedomirit*): E scris adânc.

IPINGESCU: Ba nu-i adânc deloc. Nu pricepi? Vezi cum vine vorba lui: să nu mai mănânce nimeni din sudoarea bunioară a unuia ca mine și ca dumneata, care suntem din popor; adică să șază numai poporul la masă, că el e stăpân.

JUPÂN DUMITRACHE (*lămurit*): Ei! așa mai vii de-acasă. Bravos! Zi-i nainte.

IPINGESCU: Stai să vezi: acum vine un ce și mai tare.

JUPÂN DUMITRACHE: Ei?

IPINGESCU (*urmând citirea*): “...A mânca poporul mai ales, este o greșală neiertată, ba putem zice chiar o crimă...”

JUPÂN DUMITRACHE (*cu deplină aprobare*): știi că și aici lovește bine! Da! cine mănâncă poporul să meargă la cremenal!

IPINGESCU (*bătând cu mâna-n gazetă*): Apoi de ce scrie el, sireacul!

JUPÂN DUMITRACHE: Dă-i nainte, că-mi place.

IPINGESCU: “...Ba putem zice chiar o crimă. (*Schimbând tonul și mai grav.*) Nu! Orice s-ar zice și orice s-ar face, cu toate zbiețele reacțiunii, ce se zvârcolește sub disprețul strivitor al opiniunii publice; cu toate urletele acelora ce cu nerușinare se intitulează sistematici opozanți...”

JUPÂN DUMITRACHE (*care la fiece accent al lui Ipingescu a dat mereu din cap in semn de aprobare, îl intrerupe cu entuziasm*): Hahahaha! i-a-nfundat!

IPINGESCU (*urmând cu tărie*): “...Nu! în van! noi am spus-o și o mai spunem: situațiunea Romaniei nu se va putea chiarifica; ceva mai mult, nu vom putea intra pe calea veritabilelui progres, până ce nu vom avea un *sufragiu* universale...” (*Amândoi rămân foarte incurcați.*)

JUPÂN DUMITRACHE: Adicăte, cum vine vorba asta?

IPINGESCU (*după adâncă reflecție*): A! înțeleg! bate în ciocoi, unde mănâncă sudoarea poporului suveran... știi: masă... *sufragiu*³...

JUPÂN DUMITRACHE: Ei! acu înțeleg eu unde bate vorba lui! Ei! bravos! bine vorbește...

IPINGESCU: Țta combate, domnule, nu ți-am spus eu!

JUPÂN DUMITRACHE: Apoi, nu-i zice lui degeaba *Vocea Patriotului Național*!

IPINGESCU: "...Până ce nu vom avea un *sufragiu* universale. Am zis și subsemnez! R. Vent...
studinte în drept și publicist. ” (*Când încă nu sfârșește bine Ipingescu de citit, se aude afară, în
stradă, la dreapta, ceartă mare.*)

UN GLAS DE BĂRBAT (*de afară*): Lasă, cocoană! Poate că să mor și să nu ți-o fac!

GLASUL ZIȚII (*de afară*): Mitocane! pastramagiule! la polițiune! (*amândouă glasurile vorbesc
deodată.*) Nene Dumitrache! (*Jupân Dumitrache și Nae Ipingescu rămân uimiți.*)

JUPÂN DUMITRACHE (*ascultând*): Săi, nene Nae!

IPINGESCU: Urgent! (*Strânge repede gazeta și scoate fluierul de la cheotoarea mondirului. Amândoi
ies fuga prin fund, Ipingescu șuierând signalul de alarmă.*)

¹ Luna septembrie în calendarul popular.

² *A manca*, franțusism de la *manquer*, a lipsi.

³ Confuzie între *sufrăgiu* (vot) și *sufragiu* (servitor).

(I. L. Caragiale, *O noapte furtunoasă*, în Id., *Opere*, 1, *Teatru*, Ediție coordonată, cronologia vieții și
operei, note și cronologia receptării critice de D. C. Mihăilescu, Minerva, București, 2000, pp. 12-14]